

„Kaž patorżicu, hdyž čakaš na wobradźenje“

Na Radworskej cyrkwi ponowjeja tři małe třechi, kříž a kulu

Radworska cyrkwinna wěža njezměje w přichodnymaj měsacomaj žanu kulu a žadyn kříž. Póndźelu, 6. julija, su jej fachowcy z wulkim kranom wotewzali, zo byštej so po 56 lětach ponowić móhłoj. W 124lětnych stawiznach Radworskeje cyrkwyje je to hakle druhi króc, zo su kulu a kříž z wěže wzali.

Jeju wobnowjenje je džěl wjetšeho ponowjenja cyrkwyje. Tak zwuporjedža firma Lange ze Smělnje pola Biskopic pěskowc wokoło wonkownych

Wo reparaturu kule a kříža postara so tele dny na to specializowana firma Winter ze Šerachowa. Tež za jeje sobudźěłačejow běše nětčiše wotewzaće emocionalny wokomik: W kuli ležeše mjenujcy tež rukopis jeju prjedownika Bena Wintera, załožerja firmy. Tuta bě hižo 1964 Radworsku wěžu a kulu wobnowiła. Mjeztym džěła Winterec firma hižo w štwórtej a pjatej generaciji.

Tuchwilne wobnowjenje Radworskeje cyrkwyje plači něhdze 200.000 eurow. Wjetši-

Zhromadnje přehladaju dokumenty, kotrež běchu w kuli.

duri a woknow. „Zdžěla drje su to hišće wójske škody“, praji restawratorka Anna Lange. Wona pokazuje na po wšěm zdaću roztrělane ornamenti horjeka pod třěchu. A zawěrnó nańdžěchu póndźelu w kuli krótku chroniku fararja Józefa Nowaka. W njej wón 1964 mjez druhim pisaše: „Naša cyrkej je kónc wójny 1945 wulku škodu počerpjela. ... Cyrkwina wěža bu wot přecěla a njeprēcěla za wobkedźbowanje znjewužita, a tohodla potřělena.“

A je da móžno, zo bě Radworska cyrkej dotal hišće zdžěla z třěšnymi cyhelemi z lěta 1896 zakryta? „Haj!“, praji třěchikryjer Bosčij Šořta. Cyhele hłownje třěchi drje buchu w běhu lětdžesatkow wuměnjene, tola wołtarniščo a sakristiji škitachu přeco hišće cyhele z časa poswjećanja cyrkwyje. Tute třěchi Radworska Šořćic firma nětko dospołnje wobnowja.

na z nich přińdže ze spěchowanskeho programa LEADER. Z nim podpěruje Europska unija regionalne wuwice na wsach. Jeničce něhdze

Lěta trajace njesprócniwe džěło bywšeho lektora Budyškeho Ludoweho nakładnistwa Domowina Jana Krala je nětko w serbskim medijowym předewzaću předležacu knihu z titulom „Zelena radosć“ wunjesto. W njej podawa so awtor na slědy přirodospytnikow. Přiroda před durjemi wabješe a pohonjowaše na přirodowědnym polu skutkowacych Serbow Hadama Bohuchwała Šěracha, Michała Rostoka, Jana Bohuwěra Mučinka, Michała Awgusta Krala, Jana Larasa, Korlu Bohuwěra Šěcu, Jakuba Nowaka-Horjanskeho, Měrcina Krala, Jakuba Lorenca-Zalěškeho a Juliusa Korlu Emila Riotu čas

Zajim za to, k čemuž nimaš přeco přistup, hačrunjež to spochi znazdala widžeć móhł, kaž tule kulu z wěže Radworskeje cyrkwyje, je stajnje wulki. Wjace: www.posol.de Foće: B. Bělk

štwórcinu ma wosada sama zaplaćić.

Wotewrjenje cyrkwineje kule póndźelu dopođnja běše napjata wěc. Jedyn z něhdze 40 wjesnjawanow mjenješe: „Kaž patorżicu, hdyž čakaš na wobradźenje: Što drje budže w pakčiku?“ Wotmołwa: Dwe kulowatej kaseće z dokumentami a nowinami z lětow 1896 a 1964, tola žane fota, pjenjezy abo něšto podobne kaž hdys a hdys w druhich cyrkwinnych kulach.

Za něhdze dwaj měsacaj matěj so pozłočanej kříž a kula na wjeršku Radworskeje wěže zaso připrawiće. Kotre džensniše dokumenty potom do kule připołoža, njeje hišće jasne. Snano tež někajke CDje abo digitalne fota? Derje, ale změja naši potomnicy při přichodnym wotewzaću kule za 50 abo snano 70 lět potom hišće aparaty, kotrež zamóža naše džensniše techniske standarty čitać?

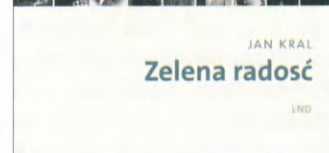
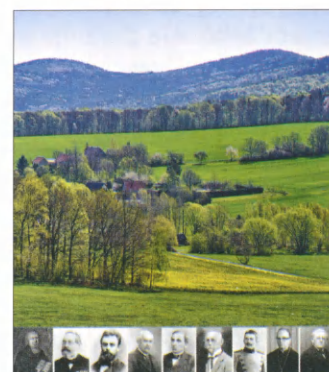
Beno Bělk

Na slědach serbskich přirodospytnikow

žiwjenja. Nětko jich Jan Kral z Boranec čitarstwu zbliža. Podawa žiwjenjobjěhi a original-

ne teksty z jich pjera. K tomu přidruža so swójske zhľadowanje na přirodne zjawy, kotrež je jako wjesny hólcěk, student biologije a horliwy zahrodnik sam nazhonjał a wobkedźbował. Knižna premjera budže štwórtk, 16. julija, w 17.30 hodž. w hosćencu „Čerwjena korčma“ w Splósku (Pielitz) pod Čornobohom. Čitanje ma so pod hołym njebjom, a budže-li so dešćować, w hosćencu wotměć.

M. Mětowa

Jan Kral, „Zelena radosć. Na slědach serbskich přirodospytnikow“, 232 stron, z wobrazami, kruta wjazba, ISBN 978-3-7420-1901-1, 19,90 eurow